

AKADEEMIA JUUBELIAASTAL

Aastal 2018 vaatab akadeemia ajas tagasi asutamisest möödunud 80 aastale ja meenutab oma loomise aastapäevi:

28. jaanuar 1938	riigihoidja Konstantin Päts pani maksma ja kuulutas dekreedina välja “Eesti Teaduste Akadeemia seaduse”.
13. aprill 1938	Riigihoidja Konstantin Päts nimetas esimesed Eesti Teaduste Akadeemia 12 liiget ja nimetas Akadeemia presidendiks Karl Schlossmanni.
20. aprill 1938	toimus Tartu Ülikooli nõukogu saalis Eesti Teaduste Akadeemia täiskogu esimene istung.
22. oktoober 1938	avati Tallinnas Kaubandus- ja Tööstuskoja saalis Eesti Teaduste Akadeemia.

JUUBELIAASTAL KAVANDATUD TEGEVUSED:

05.01.2018

Konverents „XXI sajandi suurimad väljakutsed”. Noorteadlased Eestis ja välismaal; vt. <http://www.akadeemia.ee/et/tegevus/uudised/teated/20180106114913/>

Akadeemia saalis

30. jaanuaril 2018

Juhatuses istung

Akadeemias

31. jaanuaril 2018

Juubeliaktus **AKADEEMIA JA ÜHISKOND**

Riigikogu konverentsisaalis

Kava: Tervitused

Erki Tammiksaar „Kaasaegse teaduse süünd Eestis”

Karl Pajusalu „Eestlus ja Akadeemia”

Tarmo Soomere „Akadeemia panustamas õmblusteta ühiskonda”

Pidulik vastuvõtt

Akadeemia saalis

6. märtsil 2018

Juhatuses istung

17. aprill 2018

Konverents SCIENCE MEETS PARLIAMENT

Riigikogu konverentsisaal
(? + akadeemia saal)

(koos Euroopa Ühisuuringute Keskusega)

Idee: energeetikaküsimused on riigile strateegiliselt olulised. Käsitletavad teemad: tuuleenergia potentsiaal; LNG terminalide paigutus; gaasituru toimimine; elektrivõrkude sünkroniseerimine Euroopaga.

20. aprillil 2018

Üldkogu aastakoosolek

Konverents **EESTI MÖTTELUGU**

Eesti Rahva Muuseumis

Kontseptsioon. Kui Jakob Hurt (1839-1906) sai kuulsaks eesti rahvaluule kogumise algatajana (alguseks loetakse 1860. a), siis akadeemik Hando Runnel (kes sündis umbes 100 aastat hiljem – 1938) on teinud alguse Eesti mõtteloo kogumisele. Esimene selle sarja raamat ilmus 1995. aastal ja tänaseni (anno 2018) on ilmunud kirjastuse “Ilmamaa” väljaandel Eesti mõtteloo sarjas 138 köidet. See on tänase päeva vastus Jakob Hurdale ja kindlasti sama kaalukas. Iga tekst peegeldab oma aega ja ühisosaks on keel ning seotus Eesti kultuuriruumiga. Samas on kõiki Mõtteloo sarja autoreid mõjutanud laiem keskkond ehk seotus Euroopa (ja muu maailma) mõtteloo või mõttetraditsioonidega. Autorite nimekiri on esinduslik ja teemad haaravad paljusid valdkondi – rahvaluule ja teoloogia, kirjandusteadus ja filosoofia, poliitika ja ajalugu, täppisteadused ja kultuurilugu,

esseistikast rääkimata. Ühelt poolt on tegemist intellektuaalse ajaloo, teiselt poolt on äärmiselt huvitav vaadelda sarja laiemas teaduslikus plaanis koos maailma mõtteloo arengusuundadega. Päris kindlasti on mõttelugudes kogutud ideed kujundanud Eestit - mõned rohkem, mõned vähem. Võib arvata, et riigitegelaste ideed on otseselt mõjutanud muutusi Eestis läbi aegade. Oma 80nda aastapäeva tähistamiseks korraldab Eesti Teaduste Akadeemia teaduskonverentsi "Eesti mõttelugu", et arutleda tehtu üle ja mõelda tulevikule. On sümboolne, et toimumiskoht on Eesti Rahva Muuseum, mis talletab Eesti väärtusi ja vaimusaavutusi. Konverentsil esinevad nii kogenud teadlased, nagu kirjandusteadlane Jaan Undusk ja filosoof Ülo Matjus, kui ka nooremad, nagu arheoloog Ester Oras. Ja loomulikult kõneleb ka Hando Runnel.

15. mai 2018

Juhatuse istung

Mai II või III nädal

Akadeemia teaduspäev Ida-Virumaal

12. juuni 2018

Juhatuse istung

Raamatu „Eesti Vabariigi preemiad” esitlus

Akadeemia saalis

27. juuni 2018

Riiklike teadusnõustajate Euroopa võrgustiku nõupidamine

Akadeemia saalis

25. september 2018

Juhatuse istung

22.–23. oktoobril 2018

Rahvusvaheline konverents ADVISORY ROLE OF ACADEMIES IN THE INFORMATION-RICH SOCIETIES

Akadeemia saalis

Concept. The conference aims to highlight the vital relevance of independent and highly professional scientific expertise and policy advice that science academies strive to provide in Europe and worldwide. The significance of the topic is on the rise, due to the global trend of rapidly expanding masses of information in the background of increasingly uneven distribution of wealth and education. In this context, the responsibility of scientists – to inform society about the challenges related to high technology, global economy, natural environment and security issues, to give a warning about possible threats and offer the best solutions – is growing. The conference will discuss the ways how such an advice can be better produced, offered and used in society and consequently it will be structured in three main blocks:

- * production of high-level science;
- * how to convert high-level science to advice;
- * how to use high-level science advice.

26. oktoober 2018

Kolme minuti loengute galaõhtu

30. oktoober (või 6. november) 2018

Juhatuse istung

5. detsembril 2018

Üldkogu istung (akadeemikute valimine)

18. detsember 2018

Juhatuse laiendatud istung

AKADEEMIA VÄLJAANDED:

Juunioraastaraamat

Aastaraamat 2017

Year Book 2017

„Eesti Vabariigi preemiad”

[Sarjast TEADUSMÕTE EESTIS:](#)

? märts-juuni 2018

Akadeemia JUUBELINÄITUS

TLÜ Akadeemilises
Raamatukogus

AKADEEMIKUTE JUUBELID

KRONOLOOGILISELT:

Mihhail BRONŠTEIN	95	23.01.1923	Martti RAIDAL	50	26.02.1968
Valter LANG	60	26.01.1958	Karl PAJUSALU	55	20.06.1963
Arved-Ervin SAPAR	85	7.02.1933		60	
Tšeslav LUŠTŠIK	90	15.02.1928	Valter LANG		26.01.1958
Martti RAIDAL	50	26.02.1968	Jaan UNDUSK		14.11.1958
Agu LAISK	80	3.05.1938		65	
Anu RAUD	75	10.05.1943	Gábor STÉPÁN		13.12.1953
Vladimir HIŽNJAKOV	80	25.05.1938		70	
Gennadi VAINIKKO	80	31.05.1938	Arvi FREIBERG		28.06.1948
Karl PAJUSALU	55	20.06.1963	Eve OJA		10.10.1948
Arvi FREIBERG	70	28.06.1948	Jaak JÄRV		5.11.1948
Helmut SCHWARZ	75	6.08.1943	Raivo UIBO		21.12.1948
Richard R. ERNST	85	14.08.1933	Mati KARELSON		27.12.1948
Valdur SAKS	75	3.09.1943		75	
Eve OJA	70	10.10.1948	Anu RAUD		10.05.1943
Dimitri KALJO	90	12.10.1928	Helmut SCHWARZ		6.08.1943
Jaak JÄRV	70	5.11.1948	Valdur SAKS		3.09.1943
Jaan UNDUSK	60	14.11.1958		80	
Hando RUNNEL	80	24.11.1938	Agu LAISK		3.05.1938
Jānis STRADINŠ	85	10.12.1933	Vladimir HIŽNJAKOV		25.05.1938
Gábor STÉPÁN	65	13.12.1953	Gennadi VAINIKKO		31.05.1938
Raivo UIBO	70	21.12.1948	Hando RUNNEL		24.11.1938
Mati KARELSON	70	27.12.1948		85	
			Arved-Ervin SAPAR		7.02.1933
			Richard R. ERNST		14.08.1933
			Jānis STRADINŠ		10.12.1933
				90	
			Tšeslav LUŠTŠIK		15.02.1928
			Dimitri KALJO		12.10.1928
				95	
			Mihhail BRONŠTEIN		23.01.1923

JUUBELI JÄRGI:

SÜNNIAASTAPÄEVAD

Vello TARMISTO	100	07.01.1918
Johan EICHFELD	125	26.01.1893
Ilo SIBUL	110	10.02.1908
Nikolai TOMSON	120	14.02.1898
Arnold HUMAL	110	10.03.1908
August VAGA	125	15.03.1893
Hendrik SEPP	130	23.03.1888
Feodor KLEMENT	115	30.05.1903
Arnold VEIMER	115	20.06.1903
Johannes Voldemar VESKI	145	27.06.1873
Karl ORVIKU	115	17.07.1903
Richard MAHL	120	28.08.1898
Julius AAMISEPP	135	01.09.1883
Eduard PÄLL	115	15.09.1903
Aleksander KIUR-MURATOV	120	20.09.1898
Ernst ÖPIK	125	22.10.1893
Gunnar KANGRO	105	21.11.1913
Hilda MOOSBERG	115	23.11.1903
Gustav SUITS	135	30.11.1883